

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BdI Regele Ferdinand No. 5.
A R A D.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand“ camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:
CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la orele 3 după amiază

Note zilnice

Spiritul creator

Nu de mult, d. Pamfil Șeicaru, directorul ziarului „Curentul“, a scris un extrem de frumos articol despre un tânăr intelectual român, d. George Fotino, primarul orașului Balcic, articol semnificativ pentru epoca noastră când fiecare reușește să parvină și să facă o carieră șgomoasă, fără însă ca să lase o urmă cât de încolărită de realizări pe unde a trecut.

Cunoaștem și noi pe d. George Fotino, care a ținut două frumoase conferințe la Arad, cu câțiva ani în urmă, și astfel nu ne îndoiim de spusele d-lui Pamfil Șeicaru, care ne spunea că tânărul deputat și primar liberal este un excelent om al faptelor, al realizărilor ce rămân, cum va rămâne opera editată a d-lui G. Fotino: Balcicul—perla de azi și mâine a Mării Negre.

Și d. Pamfil Șeicaru a mai pomenit numele primarilor Tiberiu Moșoiu și Horia Grigorescu, dela Oradea și Constanța, cu observațiunea că, cu asemenea 71 primari și 71 prefecti, multe s'ar schimba în țara aceasta, care n'ar mai fi în curând de recunoscut.

Adeseori, ne am întrebăm și noi cum este posibil ca, tineri pe cari li cunoaștem bine — puși acolo unde au fost — să nu fie capabili a primeni măcar atmosfera viciată din jurul postului respectiv.

Și la această întrebare — după lungi meditații, ne-am răspuns că, cei mai mulți dintre oamenii politici nu sunt dotați nici cu un gran din ceea ce se definește spirit creator, noțiune negativă care se poate atribui tuturor conducătorilor de după război, cari mai mult au stricat decât au realizat pe unde au trecut.

De aici, uneori, am ajuns să ne întrebăm dacă românii pot realiza ceva grandios în domeniul politic-social și am ajuns la concluzia că cel puțin cei de azi nu sunt înpestrați pentru o asemenea misiune.

În schimb, opinia publică românească poate suporta ca, luni de zile, în cercurile politice să nu se facă altă treabă decât să se discute despre „remanierarea subsecretarilor de stat onorifici“ — cum a fost nu demult cazul.

Bătrânii — e drept — sunt obosiți, nu de muncă — firește — ci de traiul bun ce l-au dus până în pragul bătrânețelor. Despre cei mai tineri, ce să spunem?

Circulă cu insistență vorba „tânăr de mare speranță“, adică e vorba despre cineva care știe să vorbească frumos, se îmbracă bine, să odoleze și, în fine, reușește să ajungă deputat, profesor universitar și ministru. După ce tânărul de mare speranță“ a ajuns ce ajunge, se însoară, apoi cumpără automobil și-și petrece „vacanța“ la Nisa.

Încolo — n'a făcut altceva decât să a primit toată ziua în audiență, a „reprezentat“ și a orbit la toate nașterile și pomul.

Nicio ambiție de a-și lega numele de o operă trainică; n'a depus nici un efort spre-a curăți de neghină birourile pe cari le-a condus. În parlament, tinerii acesteia rostesc discursuri bombastice la mesagiu, cu impresionant tremolo de voce, pentru ca imediat după aceea să dea busna pela ministere după afaceri.

Din „tinerii de mare speranță“ — răsar mulți avocați buni, e drept, și alți profesioniști de talent.

Dar când se amestecă și în politică, ai dreptul să-i întrebăm cu ce au contribuit la justificarea unui mandat primit.

Pe noi, simplii cetățeni, ne miră foarte mult faptul că acești oameni talentați nu țin să-și lege numele de acțiuni și fapte mari — cari reclamă, mai întâi de toate, puțin curaj și bunăvoință.

Nu-i vezi, de exemplu, cerând, în parlament sau aiurea, reducerea salariilor aceluia cari câștigă sute de mii în țara asta, nu din acțiuni particulare — ci din însărcinări de stat.

Nu-i vezi angajați la o mare reacțiune împotriva tâlhăriilor ce se operează în țară, sau, nu-i vezi cerând înlocuirea unor conștii despre cari toată lumea știe că sunt hoți.

Ne consolăm cu exemplul oferit de d. George Fotino, care depune o muncă desinteresată pentru ridicarea nivelului edilitar al unui oraș, dar la noi să nu să poată găsi o sută de ambiții de aceeași potență ca neastâmpărul realizator al acestui tânăr primar?

Așteptăm un răspuns dela toți acei cari, eventual, s'ar simți vizați de aceste rânduri.

I. P.-Voinea

Medicii minoritari pentru „numerus clausus“

Zilele trecute a avut loc la Brașov o adunare a medicilor minoritari din România. Printre alte deziderate, exprimate în această adunare, a fost și aceea ca la casele cercuale să fie angajați mai mulți medici minoritari, în orice caz numărul medicilor minoritari să fie în proporție cu numărul populației minoritare.

Se pare că medicii minoritari care au pus problema în felul acesta, nu și-au dat seama că, în fond, ei susțin ideea de „numerus clausus“, — pe care, în împrejurări ce nu le convin, tot minoritarii o combat.

Ce va fi cu teatrul?

— Comisia interimară a hotărât just? — S'a declarat apel în contra ei. — Cine va câștiga? — „Noi“ n'am putea?... —

Desigur, apelul nu-i câștigat încă. Ne întrebăm însă dacă avea primăria nevoie de așa ceva. O fi ei vechiu arădan d. Szendrei, dar noi ne aducem aminte de vechi campanii motivate, cari s'au dus de ziare în contra lui și știm că nici el nu-i tocmai... român activ.

S'a spus în consiliul comisiei interimare că Szendrei este bătrân și că orașul îi este obligat la sentimente de protecțiune (nu cumva și de recunoștință?) De ce? Pentru că cineva a îmbătrânit fără ca aceasta să-i justifice nici un drept excepțional, trebuie să fie preferat altora cari, pe lângă că sunt mai tineri, promet avantajii cu mult mai demne de luat în considerare decât abținerea „semnificativă“ pe care primăriații au luat-o drept capital scontabil?

Nu suntem în contra lui Szendrei și nici pentru oricare altul din petiționari. Pentru că, la urma urmei, ne ar plăcea ca teatrul orașului românesc Arad să-și tuat între hotarele țării care se numește și este România Mare, am dori să fie condus și întrebuințat de o trupă românească spre luminarea românilor, pentru promovarea pieselor românești, ca ungerii cari doresc să se cultive (chiar și unii cari-și zic români) să poftescă la teatrul românesc.

Nimic nu-i îndreptățește și pe noi nimic nu ne forțează să admitem ca, pe scena unui teatru românesc, să se joace piese cu substrat iredentist, revizionist, în fine, piese unguerești, căci liți siguri, se îngrijesc ei ca toate piesele jucate la teatrele lor dela noi din țară, să conțină un sâmbure budapestan, un condiment care să le ațâțe nervii în contra a tot ce-i românesc. Li cunoaștem destul de bine pentru a crede altceva. Nu, nu suntem în contra nici unuia în special, ci în contra tuturor.

Și mai suntem în contra atâtor români cari ar avea posibilitatea, ba sunt chiar indicați, să îngheteze o trupă românească pe care orașul s'o ajute, până când va prinde rădăcini. Și atunci teatrul ar putea fi al nostru și n'ar trebui să suferim rușinea aceasta care în Ungaria nu s'ar putea întâmpla, s'au dacă totuși..., toți s'ar arunca n Tisa.

Întrebăm, așa modest și în surdina, d. consilier cultural n'ar putea lua o inițiativă în acest sens?

Tineri se găsesc destui. Chiar tineri de talent și pe de-ășupra... șomeri. D. profesor Caba a dovedit (în provincie, pentru că n'avea bani pentru o producție la oraș) că se poate înghieba o bună trupă teatrală românească, din tineri cari promet și cari, chiar fără

experiență cum sunt, au recoltat reale succese prin satele mai mari din județ.

Ne caracterizăm însă printr'o condamnabilă indolență. Nu ne pasă. Și chiar dacă ne gândim la un lucru bun, îl amânăm zi de zi, ocupându-ne cu neînsemnatele obveniențe zilnice, până când dispăre la fundul preocupărilor noastre unde se va îngropa pentru totdeauna.

Noi suntem siguri — experiența ne îndreptățește — că d. consilier cultural, dacă ar vrea, și-ar putea înscrie numele într'o frumoasă și epocală operă culturală, pornind echipa culturală formată din tineri arădani.

Prefectura ar contribui, cu siguranță, deasemenea, pentru că scopul trupei ar fi să curete și județul. Iar după ce își va câștiga un renume, și în alte orașe și județe.

Priviți la Timișoara! Credem că străduințele timișorenilor pot servi de bună pildă orașului și județului Arad.

Nu vă scuzați că acum e târziu. Fie! Anul acesta să zicem — că l-am pierdut. Dar nu i niciodată prea devreme ca să începem pregătirile pentru anul celălalt. Succesul va fi cu atât mai sigur și mai întreg.

Să nu fie o scuză nici aceea că publicul românesc nu va veni la spectacole. E o scuză rușinoasă, dar am auzit o. Dacă spectacolele vor fi însă

demne, la înălțime, reclama o vor face cei puțini cari vor merge totuși. Presa se va pune bucuros în serviciul achiziționării publicului. În scurt timp totul ar merge ca pe roate. Totul e să se pornească și începutul să fie sprijinit.

Ne e teamă însă că și peste 30 de ani această dorință a noastră egală cu un deziderat al orașului și județului întreg, va rămâne tot ce este astăzi: o dorință, un deziderat.

Dar să ne întoarcem la starea actuală a teatrului. Toată lumea știe că Szendrei e sărac. Cu atât mai puțin (adică ce „mai puțin“: deloc) va face ceva pentru îmbunătățirea fizică a teatrului și cu atât mai mult va putea fi cumpărat de cei cărora le-ar putea servi ca unealtă.

Ori, dacă problema se pune astfel, dacă și unul și altul tot slujbași ai iredentei maghiare sunt și vor fi, de ce să nu alegi pe cel ce-ți va da cel puțin o îmbunătățire materială?

Sau, și mai bine, de ce n'a fost acceptată sănătoasa propunere a d-lui Al. Constantinescu? Am fi câștigat și noi și ei și publicul lor.

Dar nu, primărioșilor Aradului nu le trebuie, ei sunt sentimentali. Să fie însă sentimentali pentru români nu pentru propagandă și ai propagandei antifrevizionști. Dinu Călin

Colonia Salonta

Iată ce ne scrie un român din Salonta:

„Ziarul „Ecoul“ a devenit o necesitate zilnică de o vreme încoace, însă nu pentru cei din Sud-Vestul Bihorului, adică orașenii din Salonta, deoarece numai de cele întâmplare în județul Arad și Timiș-Torontal se ocupă, neglijându-se acest colț de țară cu desăvârșire, deși s'ar găsi multe de văzut și auzit, ca să aibă opinia publică ce să deibereze și apoi să judece.

În ce privește situația românilor din acest oraș, azi-mâine nu veți mai auzi de așa ceva, pentru că iată ce zice un scriblier într'un caiet cenzurat, că Salonta este un oraș pur ungueresc, (szin magyar), are viață unguerească și ce este mai satisfăcător pentru că au și primar ungueresc și că românii, cari stau în acest oraș se simt aici ca acasă (otthon érzi magát).

Despre cei 300 haiduci colonizați de către Ștefan Bocskay în Salonta nu vrea sau nu știe să scrie, că aceia au fost români, ceace se poate dovedi eclatant, cu numele unor familii cari sunt de origine români, cum de exemplu: Bon-

dar, Kenéz (Chinez), Rozvan, Balog, Ilyés, etc., etc., ba chiar și caietarul aduce pe haiduci în legătură cu haiducii lui Doja, cari după cum este cert, că au fost români, astfel au fost și haiducii lui Bocskay.

Aceasta s'ar putea proba și prin dovezi indirecte, însă nu voiesc acum să dau un studiu deoparte, pentru că nu e nevoie, deoarece este aceasta de o notorietate publică, iar de altă parte pentru că voiesc numai să arat greșala caietaru-lui, că locuitorii Salontei nu au fost nici când și nu sunt nici azi pur ungeri, pentru că haiducii, cari au întemeiat localitatea Salonta, au fost români și nu sunt pur ungeri nici azi, abstrăgând chiar și dela întemeietorii, pentru că sunt peste 1000 de suflete români, cari se închină și se roagă în două biserici, ceace recunoaște și caietarul.

Pe noi nu ne surprinde mult șovinismul cronicarului — cum se și numește — ci mai mult faptil că a putut cenzura să admită o astfel de susținere, ca și când Salonta ar fi numai o colonie, în care se gă-

(Continuare în pag. III)

De toate și amestecate...

Serbările dela Nădlac

— Desvelirea monumentului eroilor. — Peste 5000 de persoane asistă la această grandioasă serbare. — Corul „Doina Crișanei” a lăsat o impresie foarte plăcută nădlăcanilor. — Discursurile dela cimitir. Festivalul artistico-cultural

Nădlac. — Duminecă 26 August a. c. comunei noastre i-a fost dat să vadă cea mai grandioasă serbare din câte a avut vreodată. „Societatea Tinerimei Române” de aici, după multe greutateți, a reușit să ridice în memoria eroilor căzuți în războiul mondial o splendidă cruce din granit. Serbările au început cu un serviciu religios la biserica ort. rom. iar răspunsurile au fost date de corul „Doina Crișanei” condus de părintele Virgil Lugojan. După terminarea serviciului divin, oficiat de părintele Florea Codrean, venit excepțional dela Arad pentru acest scop, preoții Chicin Nicolae și Chicin Constantin, mulțimea, în frunte cu preoții, a plecat spre cimitir. La cimitir am remarcat pe d-nii: Tiriac, primar, Micu, notar, Faur Lulus, subvizor de control, prof. Chicin și Mărienut, Drăgan D., primarul comunei Șein, avocații Caba, Fântănușiu, dr. Oprîșu, Tintilă, șeful vămii; un grup de „Sokolisti” sub comanda d-lui Bujna, îmbrăcați în frumosele lor uniforme; precum și o mulțime de peste 5000 de persoane.

După terminarea serviciului divin și sfîntirea monumentului, părintele Florea Codrean rostește primul discurs, din care extragem numai părțile mai interesante, cu regretul că nu-l putem publica în întregime după cum am fi dorit:

„Prin acest monument voi ați adunat în mod simbolic pe toți frații și părinții voștri, pe toți eroii. Rostul lui însă va avea întregă greutatea numai atunci, dacă prin tainica lui lucrare va încolți în fiecare suflet eroismul întreg al părinților și fraților noștri”.

Vorbind despre „eroul militar” și „eroul civil”, S. Sa zice: „Omul este erou, dacă muncеște cu trup și suflet, cu voie bună și dacă este pătruns de gândul că muncind sporește averea sa, a copiilor și a țării sale. Este erou omul care nu se dă bătut în fața năcăzului, ci-l înfruntă și-l învinge. O, și mai ales este erou omul care înțelege că orice sminteală, orice ceartă și desbinare în familie, sau în comună, slăbește unitatea, rupe legătura sufletească, face spărtură în frontul sufletesc al țării. Deci este foarte limpede că eroismul de acasă — civil — este unul și același cu cel depe câmpul de bătaie”.

S. Sa își încheie discursul cu următoarele:

„Eroii voștri s-au învrednicit de acest monument. Se cuvenea să-l înălțați și lauda se cuvine celor ce l-au înălțat. Monumentul, cu toată mușenia lui, va grai, iar graiul lui trebuie să fie binecuvântare. Mun-

ciți, trudiți din răsputeri fiecare în slujba unde este așezat și puneți în munca voastră credința, pentru ca să vă îmbogățiți țara. Pe tronul împărăției noastre sulletești să înălțați iubirea”.

După d-sa vorbește d. primar Tiriac Vasile, care în numele comunei aduce mulțumiri „Societății Tinerimei Române” pentru fapta făcută.

Din partea „Astreii” vorbește d. dr. Paul Oprîșu. D. sa laudă procedeul Tinerimei, și promite că va începe o campanie pentru a se face un monument și mai mareț în fața bisericii. Îndeamnă tineretul ca să fie și pe viitor la datorie.

Ultimul orator este D. Gheorghe Bogdan, președintele „Societății Tinerimei Române”. D. sa face istoricul evenimentelor din 1919, când au fost uciși acești eroi. În continuare ne arată lupta dusă de Societate pentru ridicarea acestei cruci, spunând că în loc să fim ajutați și încurajați în acțiunea noastră, am fost împiedecați ca să realizăm ceea ce trebuia mai de mult. Mulțumește părintelui Codrean, d-lui Pavel Covaci, căruia i se datorește în cea mai mare parte ridicarea monumentului, și societății corale „Doina Crișanei” condusă de părintele Virgil Lugojan. Menționează că societatea va fi și pe mai departe ceea ce a fost, adică va sta de veghe în timp de război și va ști arăta ce poate „dorobanțul” român.

După d-sa corul cântă „Pui de lei”, cu care serbarea din cimitir ia sfârșit.

Serbarea din parc și seara

După masă a avut loc în parcul comunal o serbare câmpenească, cu tombolă, emulare de popice, postă americană și un match de football cu echipa „Horea” de care STR-ul a dispus cu 3:1.

Seara, la ora 9 și jum. în sala hotelului „Dacia” a avut loc un festival artistico-cultural. Bucățile muzicale au fost executate de „Doina Crișanei”, iar partea artistică de membrii societății. S'a jucat piesa „Joc primejdios” în care sau remarcat d-soarele: Tiriac, Olariu, Boșorogan și Kubica și d-nii: Covaci, Onea și Kubica. Dansul a fost în două săli, până'n zori. Atât rezultatul moral cât și cel material, a fost mulțumitor, publicul rămânând mulțumit pe deplin de frumosul gest al acestei societăți, care în ciuda tuturor dușmanilor ei, continuă să existe mai departe, pentru a-și îndeplini pe deplin misiunea la această graniță.

T. Nădlăcanul.

Acordul secret Polono-German

— Senzaționala atitudine a Poloniei —

Paris. Corespondentul lui „Liberté” la Varșovia anunță că cu toate desmintirile date de guvernul polonez, acordul secret dintre Polonia și Germania există și ar conține următoarele clauze:

1. Germania recunoaște interesele vitale cari impun Poloniei să aibă o ieșire la Marea Baltică;
2. Germania propune Poloniei să încheie, pe cale pașnică, o uniune politică cu Lituania. În cazul realizării acestei uniuni, Germania renunță la teritoriul Memel.
3. Germania nu va emite nicio pretenție specială în cazul unui conflict armat între Polonia și Lituania.
4. Spre a ajunge pe cale pașnică la succesul dorit, Germania se obligă să susțină cu toate mijloacele care îi stau la dispoziție, politica de pace a Poloniei;
5. În ziua când uniunea polono-lituană s'ar realiza într'un mod oarecare, Germania renunță la Coridor și la portul Gdynia și nu se opune la retrocedarea Danzigului.

Afară de aceste puncte, acordul prevede diverse clauze de natură economică, care ar intra în vigoare în cazul realizării punctelor de mai sus.

În ce privește actualele tratate economice dintre Germania și Polonia, ele sunt pe punctul de a fi încheiate prevăzând ca principală clauză aprovizionarea Germaniei de către Polonia cu materii brute și alimente, în schimbul importării de articole fabricate și substanțe chimice.

Bineloteles că de exactitatea acestor clauze răspunde susnumitul corespondent al ziarului „Liberté”.

Vieța sportivă

Cupa României

Duminecă vor începe și matchurile pentru Cupa României. În competiția Cupei României sunt înscrise 87 echipe între cari și 3 din Arad: CAA, SGA și Transilvania. Pentru Duminecă sunt programate 25 de matchuri. La Arad nu este programat nici un match, la Timișoara sunt 3 și anume:

ILSA—Venus (Tim.), Politehnica Progresul și Banatul—Fortuna.

Echipele care urmează să facă parte din Divizia Națională B nu s'au programat. Echipele din Divizia B vor intra în competiție atunci, când vor mai rămâne 16 echipe din cele cari nu fac parte din Divizie și numai după ce vor rămâne în total 20, atunci vor fi introduse în competiție echipele din Divizia Națională A.

Baratky-ada

Clubul maghiar Hungaria, din Budapesta în zilele acestea a adresat federației maghiare de foot-ball, o plângere, în care arată că clubul Crișana din Oradea nu a plătit întreaga sumă de bani stabilită pentru transferarea lui Baratky.

Știm cu toții greutatețile cu care a fost adus Baratky în România și piedicile opuse de FIFA pentru ca Baratky să nu fie întrebuintat în echipa națională a României în matchurile pentru campionatul mondial; dar cum relațiunile sportive între România și Ungaria sunt suspendate, plângerea clubului Hungaria nu va produce prea mult ecou în țara noastră.

Arbitrii de Duminecă

Pentru matchurile divizio-

nare de Duminecă au fost delegați următorii arbitrii.

Ripensia—Juventus la București d. Tică Iliescu (Buc.)

Universitatea—Chinezul la Timișoara d. dr. Tr. Tunea (Caransebeș), Unirea Tricolor—Gloria CFR la Arad, d. ing. Silviu V. Sepi (Timișoara).

Ecouri sportive

Bindea și Lăcătuș dela Ripensia au primit oferte frumoase din partea tinerei grupări „Telefoane”.

La începutul lunii Octombrie va avea loc la București un mare concurs internațional de atletism între Universitatea din București și Universitatea din Varșovia.

În 8 Septembrie vor începe la București campionatele naționale de lupte greco romane.

Informațiuni

ABONAMENTE:

Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni.

Pentru bănci, cafenele, industrii, toate instituțiile particulare și administrațiile publice: lei 1500 anual.

La Școala superioară de Arte și Meserii din Arad pentru clase I-a, se va ține în ziua de 12 Septembrie a. c., conform programului afișat la școală.

La acest examen se primesc absolvenții unei școli de arte și meserii inferioare.

Informațiuni detaliate se pot primi zilnic dela direcțiunea școlii.

Rugăm pe toți abonații în restanță, să ne expedieze pe adresa din Arad, sumele ce ne datorează.

Cetiți și răspândiți „ECOUL”

Cinematograful CENTRAL

Programul de azi:
Repriză!

Frumoasa din Aranjuez

Brigitte Helm,
Gustav Gründgens,
Wolfgang Liebeneiner

Reprezentațiile

la orele 3, 5, 7.15 și 9.15 seara
Prețuri normale.

SELECT

(Crucea Roșie)

Programul de azi:
Repriză!

Beția aeriană

Fredric March,
Cary Grant,
Jack Oakie,
Carole Lombard

Reprezentațiile

la orele 3, 5, 7.15 și 9.15 seara

CORSO

Azi premieră!

La orele 3, 5, 7.15 și 9.15.

Acoperiș deschis!
Sala plăcut răcorită!

Marele film spaniol al lui
RAUL ROULIEN
cu cântece și dansuri

Să nu-ți înșeli bărbatul

cu

Rosita Moreno
Mona Maris

Nr. G. 15292/1929.

Publicație de licitație

În baza execuției de escontare efectuată în ziua de 19 Iunie 1929, pe baza deciziei Judecătoriei Arad cu Nr. 8002/1929 obiecte sechestrate în procesul verbal de execuție Nr. G. 15292/1929, 1 oglindă, 1 otoman, 1 masă cu 2 scaune, 2 șifoniere, 1 otoman, 1 birou, 2 bufete, 1 mare 1 mic, 1 masă de sufragerie, 2 foteluri, 1 covor, 1 casă cu bani, 1 birou, 2 foteluri, 1 dulap pentru arhivă, prețuite la suma de 35.500 lei, cuprinse în favorul Băncii Unio reprezentat prin dr. Virgil Oprean avocat din Arad, contra lui Spilman Mihai și Ioan Koo pentru suma de 20.000 lei, capital, interes de 12 la sută dela 28 Febr. 1928 precum și speșele stabilite până în prezent, se vor vinde la licitație publică în Arad: Str. Grig. Alexandrescu nr. 25, în ziua de 31 August 1934 la ora 16 p. m. și în str. Dumbrava Roșie nr. 37, în ziua de 31 August 1934 la ora 18 p. m. d. m. cont. art. de lege IX, §-ului 107 și 108 din anul 1881 al legii exec.

Această licitație se va ține în favorul: Banca Comercială S. A. și Fabian Ileana.

Arad, la 31 Iulie 1934.

Șef portărel
(ss.) Caraiianopol

Barul „Pavilion” TIMIȘOARA (Parcul Scudier)

Prețuri extrem reduse. Intrând sub o nouă conducere, — a d-lui Victor Orich, — s'a reorganizat complet. — Program nou, băuturi fine, serviciu elegant.

Mișcarea autonomistă din Spania la proporții

Mișcarea autonomistă din Nordul Spaniei crește în intensitate pe zi ce trece.

Azi, se întrunește la San Sebastian conferința provinciilor basce, spre a stabili data alegerilor reprezentanților acestor provincii, cari să hotărască apoi bazele înființării republicii autonome din Nordul Spaniei.

Ministrul de interne a hotărât să ia toate măsurile spre a împiedeca ținerea acestei

intruniri. Autonomiștii sunt susținuți și de stanga cataloniană.

Și în provincia Novaro se observă începutul unei mișcări autonomiste.

În cursul consiliului de cabinet, care a avut loc azi, guvernul a hotărât să-și mențină atitudinea energică față de acei dintre membrii municipalităților basce, cari au luat o atitudine potrivnică guvernului.

Să se ia dela alții exemplu

Mai acum-a anul, prin Iunie când era să se desvelească monumentul martirilor Ciordaș și Bolcaș dela Beiuș, vechiul oraș din care se răspândeau înainte de război cărturarii în Ardeal, — s'a scris în coloanele acestui ziar că faptul unei inițiative pentru care s'a înființat un comitet select, ridicarea monumentului de care e vorba mai sus, a ajuns odată fapt împlinit.

Se scriseseră cărți, se ținuseră conferințe despre viața și asasinarea martirilor, se lansaseră colecte chiar și între elevii săraci din Beiuș, — toate pentruca frumosul plan al cărturarilor și-al vechilor prieteni din Beiuș ai martirilor Ciordaș și Bolcaș să se realizeze.

Dar, chestiunea monumentului martirilor Beiușului și ai Bihării a rămas moartă.

Monumentul, ridicat de vreo doi ani acum în piața Ciordaș din centrul orașelului, stă acoperit și astăzi, sfidând orice interese naționaliste, interese cari în felul acesta fiind nu mai pot fi puse pe același plan cu cele din trecut ale acestei citadele de cultură.

Beiușul de astăzi nu mai poate fi comparat cu cel vechi.

Mai ales dacă dintre atâția oameni cu relații înalte căți are, nici unul nu poate face atâta pentru orașelul lui, ca să-l pună în privința cinstirii cărturarilor ce au trăit acolo și al căror sânge a curs pentru măreția neamului, pe aceeași treaptă cu alte orașele ca el, sau și mai mici — ca Vascău vecin cu Beiușul — sau chiar cu unele comune.

Școlile de acolo, din Beiuș, au un trecut frumos, glorios, un trecut de care pot fi mândre, și mai ales școala episcopului Vulcan.

Dacă școlile acestea i-au făcut cinste acestui oraș, de ce oamenii de azi ce-i are Beiușul nu caută să o păstreze.

Să se ia exemplu în această privință din alte părți, dela alte comune, dela alți intelectuali, dela aceia cari se străduiesc să facă lucruri frumoase.

Se impune să se desvelea-

scă cât mai repede monumentul celor doi martiri.

Nicio scuză nu poate fi admisă de a se amâna și de azi mai departe desvelirea lui. Căci inițiativa ridicării acestui monument necesar s'a făcut imediat după războiu, mai bine de 14 ani. Iar la faptul împlinit al acestei inițiative s'a ajuns acum doi ani. De-arunci și până astăzi nu s'a mai făcut nimic, căci altceva de făcut nu era decât desvelirea lui. Ori, desvelirea se fixează odată și-apoi se amână fără dată, nimeni nu știe precis de ce, iar lumea așteaptă într'ună să se facă azi, mâine, poimâine.

Dar așteaptă de 'nzadar.

În alte părți, ca în capitala Bihorului, s'au făcut niște monumente cari au fost descoperite nu la multă vreme după ridicarea lor pe soclu.

Oare să nu știe preceda beiușenii ca orădanii? Oare beiușenii nici o faptă simplă dar laudabilă să nu știe imita, să nu știe, oare, lua exemplu dela alții?

N'am vrea ca un orașel cu un trecut atât de frumos să trăiască din exemplele ce i le dă altul. Dar dacă inițiativa cea mai frumoasă a lui de după războiu a rămas baltă, ce alta mai are de făcut? Ce mai are de făcut decât să 'ntrebe de azi încolo pe altul ceea ce îi cade în sarcină?

Marin Țiuga

Lucrările pregătitoare pentru întocmirea Catalogului de Presă din România pe 1935, au început.

Toate ziarele și revistele, cari nu figurează în partea redacțională a catalogului pe 1934 și cari doresc să fie trecute în catalogul de presă pe 1935, vor binevoi să trimească cu întoarcerea poștei, datele exacte despre tariful lor, precum și câte un exemplar de probă, editorului catalogului: Agenției de Publicitate Rudolf Mosse S. A., Bul. Brătianu No. 22, București I.

Trecerea în partea redacțională a catalogului are loc în mod gratuit.

Colonia Salonta

(Urmare din pagina I a)

sesc și români, cari se simt familiarizați între unguri.

Se prea poate că cenzura s'a călăuzit după cronicar, văzând că nu face nici o mențiune de români, ci numai înșiră câteva nume, între cari se găsesc și românești, și-a uitat și domnul cenzor să fi atras atențiunea cronicarului să dea caietului o înfățișare din care să se poată desprinde cel puțin, că Salonta totuși nu ar fi o colonie, ci un oraș în România-Mare.

Sau se prea poate, că domnul cenzurant, pentru că nu știu cine ar fi fost acel domn, fiindcă d. dr. Aurel Greavu e în concediu — ar fi fost călăuzit de faptul că românismul din Salonta este într'o pronunțată decadentă, deoarece cea mai mare parte din românii din „colonia“ Salonta au binevoit să se căsătorească cu unguroaicele și evreicele acestei colonii, (chiar mai mulți funcționari și ofițeri.)

S'ar putea însă să aibă dreptate cronicarul că aici numai viața ungurească este, deoarece la teatrele ungurești găsești o droaie de români de felul celor menționați mai sus, iar teatrele românești sunt goale de acești pretendenți români.

Cu mare poftă și râvnă și-a petrecut acest solu de români la serbarea corului industriașilor din Salonta, la data de 26 August, ziua și noaptea întregă, dar la serbarea românească din aceeași seară au strălucit prin absență.

Da. Salonta a devenit o problemă grea, care cu atât mai greu va fi deslușită cu cât întârzierea va fi mai mare.

Am dat aci scrisoarea românului din Salonta așa cum ne-a trimis o el. Am văzut și noi broșura intitulată „Salonta, Arany János városa“. Și ne-am revoltat. O vom trimite ministerului de interne să vadă ce e de sub teascurile tiparului din România-Mare... Trăiască cenzura!

Alegerile pentru Camerele de comerț

Ministerul industriei și comerțului a hotărât ca alegerile pentru Camerele de Industrie și Comerț să se facă în toamna aceasta. Pentru Capitală ele au fost fixate în Noembrie.

O ofertă spaniolă pentru cumpărare de petrol românesc

La ministerul de industrie și comerț s'a primit o ofertă din partea republicii Spaniole, pentru cumpărarea unei cantități de petrol românesc.

Ministerul studiază condițiunile în care un asemenea acord s'ar putea încheia.

Tribuna învățătorilor

Tot pentru revista „Școala Vremii“

Pentru oricare intelectual adevărat că o revistă este în cea mai mare măsură mijlocul de a vântura, de a răspândi opinii critice, cugetarea și de a educa — nu poate fi contestat. Chiar și atunci când aceea revistă apare sub egida unei organizații de breaslă, ea trebuie să aibă și preocupări de ordin general. E o cerință a timpului ca și tiparul să producă cât mai mult gust pentru a studia pentru a-ți însuși o cultură.

Cititorul în multe cazuri azi, a devenit foarte pretențios încât ajunge să nemulțumească chiar și caracterele literilor cu care este scoasă o gazetă sau o revistă. E și în domeniul scrisului tendința mare de a se da un fond bine cugetat și clar, cât și o formă cu înclinări către o estetică perfectă. Nu se mai poate face gazetărie oricum, nu poți să mai apari cu o gazetă sau cu o revistă cu oarecare neglijență sau cu scopul de a satisface anumite capricii.

Și atunci cum am putea sta imparabili în fața atâtor prefațeri în domeniul scrisului cotidian? Iată prin urmare o serio întregă de considerente ce m'au făcut să arăt pe această cale vederi pentru o nouă „Școala vremii“.

Trebuie admirată activitatea prodigioasă pe care o duce un profesor spre a ridica prestigiul acestei reviste. Trebuie admirat la acest om cugetarea

sănătoasă și metodele întrebuințate pentru a produce în această revistă un scris sănătos. Știindu-l atât de modest în toată viața lui, dar mărinos și dornic de a lucra pentru ridicarea noastră mă abțin de a-i pronunța numele. Dar ce poate face unul singur când e vorba să apari cu o revistă ce pretinde a apare în numele unei tagme? Este deci nevoie ca în jurul acestui „om muncitor“ să se grupeze tot ce avem mai distins între noi, să se formeze un comitet de redacție pe principiul de organizare a revistelor cu nume mare în țara noastră. Avem între noi învățători cari prin scrisul lor numai cinste ar putea face revistei! Avem profesori și alți intelectuali cari cu multă bunăvoință ar sta la dispoziție cu un bogat bagaj de cunoștințe și cu o întinsă experiență. Să ne adresăm lor, să cerem un cuvânt bun și din rândul juriștilor, al literaților și al altor oameni de cultură.

Văd că tot mergând cu gândul bun spre a da simple vederi din care s'ar putea desprinde noutăți folositoare, trec spațiul cu care românescul ziar „Ecolul“ mă cinsteste. Rămâne ca într'un număr viitor să continui discuțiunea în jurul acestei reviste și s'o vadă așa după cum s'ar cere privind interesele noastre profesionale, cultura generală și opinia publică.

Ioan Balaban

Incepe campania de construcții școlare...

— Constătuirea prefectilor —

După înapoierea d-lui ministru Angelescu din turneul făcut în Ardeal, a avut loc la colegiul „Sf. Sava“ din Capitală o constătuire a d-lor dr. C. Angelescu, ministru instrucțiuni, cu prefectii de județe în vederea campaniei de construcții școlare.

D. ministru Angelescu a arătat constatările făcute de d sa în județele Timiș-Torontal, Turda și Arad referitoare la campania de construcții școlare.

În jud. Timiș s'a început construirea a 40 școli noi și terminarea celor 22 școli în ceput înainte de 1928. În Arad s'a început construirea a 33 școli în județ și oraș; în Hunedoara s'a început construirea a 66 școli noi și terminarea a 24 școli începute. În jud. Turda s'au început lucrările pentru terminarea a 23 școli vechi și construirea a 7 noi;

d. ministru luând parte la punerea pietrelor fundamentale ale școlilor din comunele Câmpia Turdei și Ghiajna.

D. dr. Angelescu arată celor de față că le-a pus la dispoziție câte un milion lei de județ pentru terminarea lucrărilor aceluși și începerea celor noi, dând apoi îndrumări prefectilor în ce privește campania de construcții. D-sa arată că va interveni la Ministerul de Domenii pentru acordarea lemnului necesar construcțiilor în mod gratuit, declarând că a dispus ca școlile de meserii să confecționeze tablele precum și 100.000 bănci pentru dotarea școlilor. Face apoi apel la sentimentele de patriotism ale prefectilor arătând că prin campania construcțiilor școlare se tinde la combaterea analfabetismului și deci la luminarea satelor.

Mare cină de pește

în ziua de 1 Septembrie
Sâmbătă orele 9 — la

Restaurantul „SPORT“

din strada Bucur

Se primesc abonamente pentru mâncare la restaurant sau acasă, cu lei 800.— lunar
Mâncare de calitate întâia, dela 1 Sept. a. c.
— Bucătărie modernă! —

„INTERCONTINENTALA“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TRANSPORTURI ȘI COMUNICAȚIE

FACE TRANSPORTURI ȘI VĂMURI PE ÎNTREG GLOBUL

Dela 1 August program senzațional

Johnnys Giovanni, duet de dans acrobatic Mați Lafayette, Halmágy Karr, Ritta Renny, Marcela Fortuna la barul

Madár Arad

